

REDACTIA

Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor. pe 1/4
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.
Lr. de Duminică pe an
— 4 coroane. —
Pentru România și
străintate pe an:
40 franci.

Manuscrisurile nu se napotăză

ADMINISTRAȚIA:

Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nehrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Chestiunea națională.

VI.

Pentru scopul ce mi-am propus de astădată, a cerceta după cauzele apariției chestiunii naționale, nu am nevoie să arăt în toate amănunțele sale modul, cum dl Raț, ajutat prin justiție și de guvernul unguresc, a asediat și luat în sfârșit „Tribuna”. Cred că este suficient dacă voi cita aici un act dresat și iscalit de 12 membrii ai comitetului național: Ea-

Conșus de motive politice, asupra cărora nu credem de cuvință a intra de o dată în discuțiune, dl Dr. Ioan Rațiu întemeiat pe votul a 6 membrii din douăzeci și trei îndreptățiți, a făcut de bine tocmai în această situație gravă politică a cere intervenirea judecătoriei regeste ungare pentru recheatrea „Institutului Tipografic” și a editurilor sale și a alungat prin intervenirea poliției din tipografie pe omul nostru de încredere dl T. Liviu Albini și din redacțiunile foilor pe redactorii Ioan Russu-Sișianu și G. Bogdan Duică, și astfel a produs în viața noastră publică unul din cele mai triste conflicte.

Exprimându-ne adâncă părere de rău pentru violența, cu care dl Dr. Ioan Rațiu a înăspriț acest conflict, și ferindu-ne de răspunderea ce am luat asupra noastră dacă am contribuit la continuarea lui, nu vom reține la intervenirea judecătoriei noastre. Declarăm însă:

1. că nu am autorizat pe dl Dr. Ioan Rațiu să ceară tocmai acum intervenirea judecătoriei și cu atât mai puțin a poliției în afacerile interne ale partidului național-român.

2. că considerăm procederea dlui Dr. Ioan Rațiu ca un abus de încredere.

3. că actele ce dl Dr. Ioan Rațiu va săvârși de aici înainte, fie în administrațiunea „Institutului Tipografic” și a foilor „Tribuna” și „Foia Poporului”, fie ca președinte al comitetului național român nu sunt în conformitate cu voința noastră.

Invităm dar pe toți aderenții sinceri ai partidului național român să rămână în rezervă potrivit cu interesele naționale față cu orl și ce inițiativă luată de dl Dr. Ioan Rațiu, care nu a corespuns încrederii puse într'insul.

1 Ianuarie 1896.

Eugen Brote, vice president. Dr. Vasile Lucașiu secretar general. Demetriu Comșa, secretar I. Septimiu Albini, secretar II. Nicolae Cristea. Dr. D. P. Barcianu. Aurel Suciu, Dr. I. T. Mera, Gavril Lazar de Pădurești. Aurel C. Popovici, Mihail Velicic, Dr. V. Fodor.

Care va să zică mijloacele prin care a operat dl Rațiu a fost: abus de încredere, procuror și poliție.

Și prețul? Este cel mai mare, ce-l pute plăti partidul național român. „Tribuna” a fost smulsă cu poliția din mâinile întemeietorilor săi și fortăreața, odinioară mândră și puternică, a fost dermată și rasă până la pământ. Comitetul național, care până aci sta în fruntea mișcării naționale, a ajuns să destitue pe președintele său, și să invite pe membrii partidului să rămână în rezervă.

Să ne desbrăcăm acum de toate pasiunile și să ne întrebăm pe conștiință: Este cu putință ca să se petreacă asemenea lucruri în mijlocul unui partid politic fără ca acesta să fie sguduit până în temelii? Și dacă partidul, dela care a purces întreaga mișcare națională, este sguduit până în temelii, ce altă soartă pute avea chestiunea națională decât să dispară de pretutindeni? Dar cine era să o susțină? Străinii? Cele întâmplăte pe atunci la „Tribuna” și în Comitetul național erau adevărate scandaluri. Apoi prin scandaluri se pute menține interesul deșteptat al fraților noștri din regat, al bărbaților de stat, al oamenilor politici, și a ziaristiciei europene?

În fața scandalurilor ori ce om cum se cade, fie el Român sau străin, fie bărbat de stat sau țeran, se ferește și se dă la o parte. Cum pute dar cineva să aștepte că persoane atât de sus puse și atât de circumspecte ca monarhii și diplomații să scape între sine un cuvânt măcar despre cauza noastră, pe care noi înșine am trit-o în noroaie, am tratat-o cu procuror și poliție și am făcut s'o îngropăm de vie prin scandaluri?!

Și dacă cercurile normative în politică și-au întors fața dela noi, era o urmare logică ca și presa europeană să închidă dosarul chestiunii naționale și să amuțească glasurile.

Eugen Brote.

Horânszky ministru. În numărul seu de ieri „Bud. Hirap” scrie un prim, articol de senzație. Zice că este lucru hotărât ca Horânszky să intre în minister. E chestie numai de vreme. Între Széll și Horânszky există cea mai deplină înțelegere.

Afacerea școalelor din Brașov.

VI.

Paralel cu argumentațiunea lor analizată în articolul precedent, „mulțamiții” mai susțin, că nu s'a putut obține altă soluție mai bună, pentru-că fostul ministru-president al României, Dl D. A. Sturdza ar fi compromis chestiunea prin atitudinea sa ca șef al guvernului și ca șef al partidului național român.

De acest argument s'a făcut cu deosebire uz și abus de către presa conservatoare din România și de sateliții ei dela noi în nesfârșite discuții, care continuă încă.

S'opul acestei stăruitoare campanii nu poate fi altul decât acela de a abate atențiunea opiniei publice dela meritul chestiunii și de a exploata aceasta pentru interese ce sunt străine de fondul ei adevărat. Altcum ce interes ar mai avea, acum că toate s'au terminat, a mai cheltui atâta cerneală și hârtie pentru așa numita „stabilire a responsabilității”? În definitiv este indiferent, cine este de vină, dacă soluțiunea e rea, și cu atât mai indiferent, dacă soluțiunea este bună. În special pe noi Români din statul unguresc ne preocupă foarte puțin rolul ce au avut în afacere singuraticii bărbați de stat ai României, căci interesul nostru prin-

cipal trebuie să fie concentrat asupra apărării prin puterile noastre proprii a drepturilor noastre legale și naturale.

Incolo n'avem chemarea nici să susținem, nici să combatem pe nici unul din oamenii publicii și din partidele din țară. Cu atât mai puțin o vom face acum, când stau în fața unui fapt complinit, când toată discuția ar fi zadarnică.

Și cu toate acestea nu ne putem dispensa de a privi mai de aproape și de a reduce la adevărata ei valoare acușația de mai sus, ridicată contra dlui D. A. Sturdza. Nu o facem pentru a-l apăra pe dea, căci aceasta nu e treaba noastră și Dl Sturdza pe cât știm, nici n'a solicitat apărarea nimerei, ci o facem pentru că restabilind adevărul, în interesul nostru, sperăm că se va face lumină completă asupra chestiunii.

A compromis, va să zică dl Sturdza chestiunea școalelor din Brașov. Foarte bine; dar prin care fapte ale sale a compromis-o? Prin 2 fapte grave, ni-se răspunde: Prin faptul că a decunșat guvernului unguresc că școalele dela noi primesc subvenții din România, și prin faptul că, în calitate de șef al guvernului a sistat, dela 1896—1899, plădirea rentei cuvenite școalelor din Brașov.

Să analizăm fie care din aceste două grave acușațiuni. Când a denunțat dl D. A. Sturdza guvernului unguresc, că școalele dela noi primesc subvenții din România? În discursul dsale rostit la 25 Septemvre 1894 în intrunirea publică din sala Orfeu, se susține; oare așa să fie? oare poate fi așa? Să vedem.

În n-rul dela 29 Ian. (10 Febr.) a. e. al „Telegrafului Român” din Sibiu, găsim un articol, din care reproducem din cuvânt în cuvânt următorul pasajiu:

„Tot ce s'a întâmplat relativ la această subvențiune (e vorba de renta școalelor din Brașov) dela 1860 până la 1875 s'a petrecut publice în parlamentul României și guvernul statului nostru, începând dela absolutistul ministru austriac Thun până la constituționalul ministru de instrucțiune publică al Ungariei Excelenția sa Trefort a avut deplină cunoștință despre această subvenție respective donațiune bisericăscă, precum a avut și are cunoștință despre donațiunea cu care a înzestrat fericitul principe Brancovean biserica orientală ortodoxă din lăuntru cetății Brașovului, și precum știe că „Gustav Adolf Verein-ul” din Germania sprijinește unele biserici sărace protestante din Transilvania, și unele societăți filantropice ajută pe Secui din Moldova, fără ca aceste milostenii pentru biserică să se privească periculoase pentru stat.”

Nici că poate fi altfel. Monarhia noastră are în România reprezentanții sei, cari dispun de un perfect serviciu de informațiuni, așa că în toate chestiunile guvernele noastre sunt foarte bine informate despre tot ce se petrece în România. S'ar putea dar presupune, ca chestiunea rentei, discutată de repeți ori în parlament, figurând decenii d'arândul în budget, să rămână secretă până la 1894, și să-i fi fost rezervat dlui D. A. Sturdza a o „denunța”?

Ne vine greu a și discuta asemenea presupuneri.

Dar să vedem mai departe:

În rescriptul seu de la 18 Aprilie 1898 către Metropolitul Miron, ministrul de culte Wlassics constată însuși, că ordinul Nr. 559 din 1875, prin care se interzicea școalelor din patrie a primi ajutoare de la guverne sau Domnitori străini, a fost „tocmai din incidentalul esirul la ivală a subvențiunii școalelor din Brașov”. Avem dar dovada oficială că cel puțin din 1875 guvernul unguresc avea cunoștință despre această „subvenție”, care nu era de cât renta, recunoscută astăzi de același guvern.

Mai sunt însă, precum știm, și alte dovezi oficiale. La 19 Sept. n. 1894 ministrul de externe al monarhiei noastre, contele Gustav Kálnoky a atins această afacere în comisiunea delegațiunii ungare, făcând următoarea declarațiune:

„Într'u cât privește poziția din budget pentru ajutorarea școalelor și a bisericilor române, despre care a făcut mențiune dl delegat Berzeviczy, faptul e cunoscut ministrului; el știe că în budgetul pentru 1894—95, s'a înscris o sumă de 525.000 franci și că 480.000 franci s'au și dat până acum. Dar' aceștia nu sunt un fond de dispoziție, ci o sumă supusă unei contabilități speciale. Potrivit informațiunilor ce are ministrul, cea mai mare parte a sumei din urmă și anume 380.000 fr., a trecut la Macedo-Valachii din Macedonia, unde toate bisericile și școalele sunt subvenționate de către România, de altfel cu știința guvernului turcesc; negreșit restul se distribuie și școalelor și bisericilor din Transilvania, dar' totuși după asigurarea hotărâtă dată de guvernul român, numai școalelor cari altfel ar urma să fie închise ori numai acelor biserici care altfel n'ar putea fi clădite, ori care altfel ar urma să se închidă”.

Ei bine, din guvernul român, care a dat ministrului austro-ungar aceste informațiuni, aceste „asigurări hotărâte”, dl D. A. Sturdza nu făcea parte, căci atunci D-sa era în opoziție.

Afară de aceea dl D. A. Sturdza și-a rostit pomenitul discurs din sala Orfeu la 25 Sept. st. v., adevă cu 12 zile după declarația de mai sus a comitetului Kálnoky. Aceste detalii nu prea genează însă pe gălăgioșii noștri „naționaliști”.

Și în definitiv, ce ne-a spus dl D. A. Sturdza în discursul de la Orfeu despre chestiunea rentei? Cităm verbal: „D sa știe — e vorba de contele Kálnoky — d. e. că în anul 1893—94 preotul Voina din Brașov a ridicat asupra articolului 82 din budgetul instrucțiunii publice cu mandatul Nr. 169 suma de lei 58.500 și cu mandatul Nr. 1595 suma de 90.000 lei; că dnul Diaconovici, actualul director al „Dreptății” și fost redactor la „Rumänische Revue” a ridicat în același an și asupra aceluiași articol din același budget cu mandatul Nr. 8 suma suma de 40.000 lei. Aceste patru sume dau 190.000 lei. D-sa știe că în anul 1894—95 din articolul 47 al budgetului cultelor și instrucțiunii publice s'au ridicat de preotul Voina din Brașov, cu mandatul Nr. 54, suma de 58.500 lei și cu mandatul Nr. 1854 suma de 45.000 lei, precum dl Diaconovici, directorul „Dreptății” cu mandatul Nr. 1159, suma de 2000 lei și Aurel Murășanu, cu

mandatul Nr. 4548 suma de 5000 lei. Aceste patru sume fac 110.500 lei. Totalul acestor opt condee din doi ani dă 300.500 lei.

Ei bine, e aci vorba de subvenționarea școlilor de la noi? E vorba în special de *renta școlilor din Brașov*. De loc! Ni se pare, din contră că e vorba de niște sume considerabile, cu mult mai mari de cât *renta stabilită în bugetul României*, ridicată din ministerul ținut pe atunci, din întâmplare, tocmai de dl. D. Ionescu, de către niște persoane, pe care astăzi, fu'ala coincidență, le regăsim în diferite grupări ale „mulțumitorilor”. Pe deasupra acei Onorabili domni mai erau și directori, redactori, sau în legătură cu redacțiile unor amintite ziare de la noi, cari pe atunci erau în luptă fățișă cu partidul nostru național și combatteau, *alături cu Maghiarii*, cu extremă înverșunare memorabila acțiune a Memorandului și pe conducătorii ei a'ești de obștea româniei de la noi.

Eată dar' ce a „denunțat” dl. D. A. Sturdza! Bine a făcut dl. Sturdza prin aceasta, sau n'a făcut bine, aceasta o va hotări istoria nepărtinitoare.

Din Dietă.

— Ședința dela 3 Martie. —

Orășul lui Ugron.

Înainte de-a se trece la ordinea zilei — la desbaterea asupra bugetului ministerului de comerțiu, — camera ungară a avut Sămbăta trecută să se ocupe de-o afacere curioasă. „Egyetértés” (foaia lui Eötvös Károly) și „Magyar Szó”, organul lui Bánffy, de mai multe zile încoace faceau anume aspre învinuiri Săcuialui Ugron Gábor, pentru-că ăsta a vândut niște orăș erariului militar. Din această pricină numitele foi îl terfelesc rău pe deputatul său și accentuează incompatibilitatea pentru dînsul, ca deputat. — Astfel fiind, în această ședință a luat pe Ugron în apărare deputatul *Rakovszky István*, arătând că tocmai între oameni din partidul „liberal” se găsesc casurile de incompatibilitate între deputați, căci aceia se indulcesc din toate. Învinuiește comisiunea căreia i-s-au dat spre rezolvare afacerile de incompatibilitate, dar' care nu isprăvește chiar nimic, ci amănă intenționat hotărîrea asupra acestor casuri. Ugron este huiduit pe tema aceasta — a zis *Rakovszky* — numai fiind-că e în opoziție.

După *Rakovszky* a vorbit apoi la acest obiect deputatul *Olay Lajos*, împotriva lui Ugron și a cerut cu insistență să se recunoască pentru Ugron cazul de incompatibilitate. Afacerea s'a dat, în urmă, comisiunii competente, și s'a trecut apoi la desbaterea asupra bugetului ministerului de comerțiu.

Primul orator la acest obiect a fost *Jván*, care a vorbit despre greutățile multe, cu cari se luptă micii industriași din țeară. După dînsul a urmt deputatul *Major Ferencz*, care a solicitat măsuri și reprezentanță mai corectă pentru interesele comerțului ungar în Balcani. *Kovács Pál* a vorbit despre chestia canalelor din țeară, ear *Konjathy Béla* despre politica comercială a Ungariei. La urmă *Gajary Ödön* a înștiințat și el cas de incompatibilitate pentru deputatul *Tallian Béla*, care este ales membru în societatea de Bănci.

„VICTORIA.”

(Adunarea generală ținută ieri.)

Institutul de credit și economie „Victoria” și-a ținut ieri a douăsprezecea adunare generală, sub presidenția d-lui D. Bonciu, notar public în Arad și president al comitetului de administrație.

Au fost de față acționarii numeroși. Între ei însemnăm numele d-lor M. Veliciu, Dr. C. Ardelean (Chișineu), G. Fejer (B. Inen), Dr. Vesă (Socodor), G. Popovici (Șiria), Dr. N. Ciacian, Bodrogian (Pecica), Ardelean, notar, (Sintea) Aug. Beleş (Simand) Miadin (Șilindia), Mariescu (Lipova), I. Codrean (Șicău), Dr. Brădean (Bozovici), ear din loc d-ni Bonciu, Dr. Oncu, Dr. Vais Tuța, Ciorogariu, Dr. Suci, Dr. Ipravnic, Dr. Lazar, Rău, Herbi, Caracioni, R. Vășian etc. et precum și numeroși țărani fruntași din Curtici, Arad, Șicău și alte comune.

Asupra amănuntelor cu cifre nu ne estindem. Din bilanțul și raportul publicat deja, cititoii nostri cunosc starea înfloritoare a acestui institut condus cu cinste și pricopere.

Notăm numai că totul a decurs în bună afe, n'a fost un singur glas distonant și vinid rëndul la alegere, s'au ales cu unanimitatea voturilor membrii în direcție d-ni Dr. G. Vais și R. Ciorogariu, ear în consiliul de cenzori d-nii Dimitrie M. Ardelean, Ioan Ardelean, Ioan Belle, Augustin Boțocu, Ioan Burdău, Ioan Codrean, Petru I. Comșa, Zaharia Cuparescu, Dimitrie Dobrău, Ioan Groza, G. Iancovici, Gavriță Lazar, Constantin Garban, Iuliu Herbay G. Lazar, George Mladin, Isăia Montia, Demetriu Muscan, Dimitrie F. Negrescu, Iguetiu Pavlovi, Ioan Petrușin, George Purcaru, Nicolae Roxin, Petru Secuș, Garasin Serb, George Sida, Dr. Lazar Simon, Paul Tempea, Nicolau Urs, Romul Vășian, Nicolae Zige.

După adunare, ca de regulă, masă comună și veselă, în restaurantul „Millenium”.

Din presa României.

„Foaia Populară”, numărul din urmă, aduce portretul d-lui T. Miorescu pe care îl felicită cu prilegiul împlinirii a 60 ani de viață și arată meritele sale literare.

Aduce în același timp și portretul d-lui D. A. Sturdza, se înalță cu ac-si peii jumătoarele :

„În salonul elegant al societății de muzică „Liedertafel” dineri membrii al partidului liberal național au ținut să dea, ca o contra lovitură afirmațiilor care s'au voritorilor în chestia rentei din Brașov, o dovadă vivă că veneratul academician, dl. Dimitrie Sturdza, s'a purtat ca un mare și bun patriot în chestia care a pasionat multă vreme spiritele.

Pără îndoială, că pertractarea unei asemenea manifestații în momente când se aduceau, încă odată, dela băncile Parlamentului, acasă unui fost conducător de guvern și actual șef de partid, era de o însemnătate, nu numai politică, dar și națională fără seamăn de mare.

Am mai spus și în alte rânduri, și accentuăm și astăzi, că moravurile noastre politice, departe de a fi pure, sunt de o barbarie revoltătoare. Dacă avem școli inferioare, secundare și superioare, pentru învățământul propriu zis, cari fac din noi niște micii savanți, apoi cultura politică a rămas ca desăvârșire lipsită de o îngrijire deosebită : n'avem noțiunile unei credințe încă n'el în garment.

Suntem răi oameni și răi Români! Ne terfelim unii pe alții fără milă, ne omorim și ne acuzăm, ne pângărim partid pe partid, și ne spunem reciproc atâtea acuse, încât un simplu spectator străin ar crede că în țara asta, de gîntă latină, nu există nici un om cinstit, nici un patriot, nici un om de inimă, ci Traian ar fi adus aci o colonie de toate lepădăturile Romei.

Trebue începută—și dela cel mai mare cete aceasta, o acțiune de reacție.

Să nu adăpăm e puil noștri în această atmosferă otrăvită de insulte și trivialități. În care acuzările cele mai grele, pe care nici unui străin de neamul și aspirațiunile noastre n'ar trebui să le aruncăm, răsuna la ori-ce pas.

Să mai desinfectăm barbarele noastre moravuri politice, să dăm celor cari vor fi

mane conducătorii pilda că lupta pentru guvernare nu ne răpește rațiunea, nu omoară în noi bunul simț și dragostea de ai noștri”.

Dl. Al. Ciurcu, în urma votului Camerii, care a respins propunerea sa făcută în favorul ardelenilor și a celorlalți Români emigrați în România, și-a dat demisia din directoratul ziarului „Timpul”.

Un mic răspuns.

Într'o corespondență scrisă probabil d'un epileptic, căci e plină de insulte, ori de un paraponisit, căci e plină și de ură, „Gazeta” în numrul ei de Sămbăta se ocupă de „situația generală” din diecesa Aradului. Ascutișul corespondenței este îndreptat în contra amicilor noștri. Nu e epitet, pe care s'i nu-l arunce asupra episcopului Goldiș și asupra sfetnicilor din giurul său. Și earăși nu e lauda pe care s'a n'o încerce asupra Prea Cuviosului și modestului monach Augustin Hamsea.

Atăta pentru-ca să se vadă *sorginta* corespondenței.

Cât despre acuzări, nu precizează de cât un singur fapt : *întărirea de protopop al Belințului*.

Vom reveni asupra acestei chestiuni tratând-o separat.

Acu vrem să facem numai următoarele observări : *purificarea*, de care se plînge corespondentul, în realitate abea e la începutul ei. Că este însă de necesar ca de *urgență* să se purifice *radical*, toate din giurul consistorului, precum și înafară, în diecesă, dovedește tocmai corespondența din „Gazeta”. Bunătății și blîndeții Episcopului Goldiș, ceata între cari se află *certați* cu legea, în loc să fie *mulțumitoare*, se arată obraznică... De sabie vor muri însă cei ce cu sabie umblă și în propriile pecate se vor scufunda cei plini de patimă!

CASUL DELA BELINȚ.

S'a întemplat adevă — într'un cerc electoral din eparchia Caransebeșului — ca dl. Coriolan Brediceanu, imaculatul naționalist din Lugoj, să cadă la alegerile pentru congresul național bisericesc. Și ceea ce mai ales dovedește ingrătitudinea acestui popor : dl. Brediceanu nici măcar n'a căzut glorios, într'o luptă cu adversar de talia D-sale, ci față de un tinăr avocat, care mai ieri-alaltăieri scria încă în cancelaria D-sale. . .

Cum se va întrui acum un congres național bisericesc fără să audă la apelul nominal vocea sonoră și fără să vadă figura vecnic radioasă a mândrului Coriolan ? I. D-zeu sfântu o știe.

Primejlia cea mare este însă că s'ar putea întempla ca marele tribun să nu ajungă nici în sinod. . . Vă puteți închipui furtaua din sufletul nobil al faimosului lugojan ? . . . Cum o să stea dl. Mocsonyi fără să aibă alături pe adjutantul său ? Și mai presus de toate : ce se face biserica fără sfatul luminatului său fiu Coriolan ? . . .

N'ar fi însă Brediceanu, dacă n'ar fi șiret dl. Coriolan. Pe tăcute — credea el și cu o diplomatie pe care e capabil s'o coboare cel puțin de la — Machiavelli, destul că s'a pus pe lucru, așa că pe când veni treaba să se aleagă protopop la Belinț, cel diu consistorul arădan se pomeniră că cercul Belințului se dirige din cancelaria Brediceanului. . . Membrii în sinodul protopopes s'au ales cu deosebire lugojeni, va să zică oameni dintr'o *altă diecesă* . . .

Cum și cu ce mijloace, nu insistăm. Destul că venind rëndul să se întărească noul protopop, consistorul nu de aialtului ei de fostul episcop alcătuit, cu majoritate de 15 voturi contra 5 a confirmat pe candidatul *combătut* de dl. Brediceanu. Cu toate că dl. Coriolan pentru a teroriza — că D-sa stie să fie și mare *tiran* — a trimis la consistor până și deputații, cu marșruta să amenințe că vor trece altfel la unire, doar' doar' vor îndupleca pe episcopul . . .

Păzitor cu sfințenie a constituției bisericești, episcopul a făcut însă nimic conform nu a stăruințelor *streine de lege*, petrivit votului consistorului. . .

Vorba e însă că așa nu s'a asigurat pentru dl. Brediceanu nici măcar un pes căt un protopopiat, lui, cel cu mintea și în cât ar ști căm' o țeară. . .

Trimis a deci superbul Coriolan Arad pe cel mai negru caporal al d-sar' va speria consistorul și va găsi nod în papură, să apeleze adevărat să înșir de cele două treimi ale consistorului. . . Pentru că nu se poate : bu protopop e numai cel votat de Arad, Rotariu, Putici (din Timișoara) și Hamsea, acești desinteresati și fără pă fi'at de D-zeu binecuvîntatei diecesi Aradului!

Și trimis-au „neamurile” și conlor corespondență la „Gazeta” plîngă ca Eremie pe ruinele Ierusalimului, căput întregi domnia lor încă cu un protopopiat, ei rămas-au Voicu și cu P. (pardon!) stingeri în mijlocul atător țoști, eari nu vor să plîngă după sistemul . . .

Ear' în preajma introducerii noului protopop, cercat-au să aștețe patimile nimii și să provoace scandal în biserica Răsbunarea ce numai la suflete micie rădăcini, i-au făcut să ridice toporul : lovească în altarul cărui strigă în mare că se închină cu evlavie!

Ecce homo!

Poporul nostru este însă intelent, nu se ia după sfaturile panglicarilor, că zadarnic dl. Brediceanu și compania agitat zile întregi, doar—doar vor provocat scandal la instalarea noului protopop. Populul își cunoaște oamenii. De aceea treg tractul Belințului a fost ieri în toare. Pe comisariul consistorial, dl. Marș și pe noul protopop dl. Sărbu, l'au pe cu treasuri, banteriu și ovațiuni siaste. . .

Coriolan — fuit!

De pe Crișul-alb.

O pertractare judecătorească. Miercuri 16/28 Februarie s'a ținut la judecătorecuală din Butești o pertractare în care de delicta religioasă.

În comuna Botești (protop. Butești) ziua de 1 Ian. n. a. c. avea să fie înmăntată femeia Maria Coțoi de confesi. gr.-or. Neputul și nepoata sa, niște răcarl au început și ei a umbra la adunarea porceliților „pocăiți”; ca să elud dreptul și competența bisericești precu voiața răposatei, n'au încunostiințat pe menea despre cas, ci în ascuns s'au să cu ortacii lor rădăciți din loc și jur, ei usurpând dreptul altora — să îngroape răposata, voind prin aceasta să dovede lumii, autoritatea, puterea și ignoranța

Înțelegând despre lucru, antistia munală și bisericească — în absențatul local Teodor Rada și la lasarea acestuia — a chemat la înmormântare preotul din Zeldiș-Saturu Traian Magzi ziua numită la 2 ore d. a.

La timpul fixat, numitul preot cușătorul G. Grozav, cu cantorii și prunedistranții s'au și prezentat la casa : tua-ă. Aici însă rădăciții porceliți „post începuse cântărilor lor asaltând de tot lă mortuara și împedecând cu spațel mod sfortat intrarea noul veniților. Pe însă totuși și-a deschis loc printre dinpreună cu înșătorul, judele Ioan C. episcopul Marcu Ilca și Vasilie Barbat ocupat masa. Luați la răspundere volnicie și provocați să părăsească s'au opuz, începând să facă vrajbă, ear să d genereze la urmă: neprevăzute, chiblicul de afară și cei ce alergau încă, atit:dine amenințătoare contra lor. La bele frumoase însă și după ce la ce preotului celebrant — întrevinind brjude și cu ceilalți antiși — rădăciți fost delatu și și aduși la reson.

Serviciul s'a putut apoi face pe curs în liniște, până după scoaterea noului, când nepotul răposatei a mers a cuț și a șters semnul crucii, făcând cursul sfeștaniei, ear' altul a început faima crucea. La acestea publicul era să erumpă, dar' la provocare să niște și la asigurare, că deliceuții urmăriți pe catea legit, — ordinea și stabilit.

În urma: a acestora, preotul celăl și făcut acțiune contra alor 7 indivi.

tadorii războiului, pentru conturbare în exercițiul religioși și delictu contra religiei.

La pertractarea din 23 Febr. însă guralivii pocăiți se puseseră bine pe negate, arătându-se acum blânzi și domoii, cu toate că o mulțime de martori au dovedit toate isprăvile lor.

Pertractarea a durat dela 9 ore dim. până la 7 seara. Acusa — conform noului proceduri penale, a sustinut substitutul de procuror *Domonkos István*, care în tot decursul pertractării a făcut multe interogatorii ambelor părți, căutând a se convinge pe deplin despre toate momentele acuzelor și ale delictelor.

După sfîrșirea pertractării, numitul procuror substituit, a ținut un pledeor care poate face fală ori căruj jurist. Marturisesc că vorbirea sa, rostită într'un elan de convingere și cu o gravitate convingătoare și impunătoare: avertisând patimile omenității dela resvrătirea contra legilor divine și umane-positivă, sbiciuind fără-de-legea, apărînd ordinea morală și socială, manifestînd în același timp clemența și indulgența umană posibilă și față de delictuși — marturisesc zic, că m'a impresionat adînc și m'a adus la convingerea, că dacă toți defensorii justiției ar fi așa la fel, morala socială ar sta pe alt picior.

De încheiere amintesc, că la propunerea procurorului judecătoria l'a declarat pe acușatul de vinovaș, — judecînd pe 4 dintr-e el, la câte 8 zile reclusiune și câte 10 coroane cătră stat, ear' pe 3 la câte 10 zile, 10 coroane și toți în comun la suportarea apaelor celorlalte.

Procurorul s'a mulțumit cu sentința, condamnașii au insinuat apelată.

E trist destul, că amăgitorii fără căpătîiu atrag în căile rătăcirii pe unii oameni nepricepuși de ai noștri, cari lăsîndu-se atrași în curse, plecînd pe acele căi și întîlnindu-se cu fără-de-legea, e foarte natural să ajungă apoi și în certare cu dreptul și legea.

Păzască D-zou de rătăcirii pe oamenii buni!

Un martore.

NOUTAȘI

Arad, 5 Martie 1900.

Iarna în Martie. Cu începere din 1-a Martie calendarul nou s'a pornit o adevărată iarnă în toate părțile țării. Eri și azi noapte termometrul arată 6—7 grade Celsius sub zero și în părțile noastre. Mai mare e gerul însă la munți.

Vijelie pe Marea Adriatică. Se telegrafiază din Fiume, că Vineri o vijelie (hora) înfricoșată a bîntuit pe Marea-Adriatică. Vaporul austriac „San Marino”, voind să se scutească în portul Fiumei dinaintea vijeliei, a fost resturnat în valuri, astfel, că personalul și-a căutat scăparea prin înțoc; un matroz însă s'a înecat. Catastrofa s'a întîmplat în apropiere de Moseniere.

Demonstrația prințeselor. Se știe din Viena, că la ultimul piknik al aristocrației, la care a luat parte din partea casei domnitoare prințesa Ludovic Victor și mai multe prințese, despre care am mai amintit, s'au mai petrecut următoarele:

În decursul piknikului, unul dintre arangitori, contele Széchényi Péter, fiul ministrului din Berlin, a arangiat ceardaș. Trei perechi s'au pornit la joc: prințul Taxis Miksa, contele Karolyi Mihaly și contele Széchényi Péter cu dansatoarele. Abia începută ceardașul și se auziră pisfuituri. Se intrerupse dansul și prințul Taxis strigă indignat: Wer zischt hier? (Cine pisfuită aici?). Pe urmă prințul Taxis, cu cei doi copii unguri păcăsi salonul de dans, făcînd observația că nu rămîn într'o societate unde se înșulă ceardașul.

A doua zi asemenea s'a ținut piknik la care au luat parte aceleași prințese. Cum se știe după regulamentul de curte, prințesele singure își invită dansatorul. Contele Széchényi Péter înainte de cele petrecute, totdeauna a fost distins. La serata aceasta

însă nu l'a invitat nici o princesă la dans. Toți consideră acest fapt ca demonstrație contra ciardașului din preseară.

Atentat în contra trenului. Se comunică știrea, că trenul accelerat Budapesta — București zilele acestea a fost amenințat de-o mare primejdie în apropiere de comuna Jablanița, lângă Mehadia. Vr'un suflet negru făcuse anume o adevărată baricadă de trunchiuri de lemn de-a curmezișul șinelor în calea trenului. A fost o mare norocire, că mașinistul, deși era întunecat, a observat încă la vremea atentatului, și astfel cu mare greutate a putut opri trenul, scăpînd din enorma primejdie pe mulțime de pasageri.

Peregrinaj român la Roma. Citim în „Unirea” următoarele:

„Așm din partea cea mai competentă, că lucrările pentru aranjarea unui peregrinaj român la Roma se continuă cu mult succes. De data aceasta facem cunoscut, că prețul unui bilet de cl. I. dus și întors, cu întreagă proviziunea în Roma, unde peregrinul vor sta 10 zile, nu costă de cât 300 cor., cl. II. 240 cor. și cl. III. 140 cor. Călătoria se va face la sfîrșitul lunii Septembrie, probabil la 26 n. Prețurile se socotesc de la Peșta și înapoi. Până la Fiume se va călători cu trenul, de aci cu vaporul până la Ancona, și apoi ear cu trenul până la Roma. Un bilet de călătorie e valabil 45 zile. De la Roma, cei ce vor, pot se continua calea mai de parte la Paris”.

Inebunit. Notarul public reg. Dr. Vojnits Lajos din Zenta, care se bucura de multă vază în Bacău, a nebunit zilele trecute. La miezul nopții s'a sculat din pat, a alergat la poștă și pe o blanșetă a dat următoarea telegramă: „Împăratului Wilhelm în Berlin. Toți țin despre mine, că sunt nebun. Hotărîrea o încredințez Majestații Tale. Răspuns plătit.—Lajos”. Oficiantul s'a mirat mult de asta și la început credea, că e o glumă de carnaval.—În adevăr însă bietul om înnebunise. De aci s'a dus la doi prieteni advocași, pe care l'a sculat din somn și l'a dus la sine acasă, unde l'a tractat cu șampanie, care o comandase tot peste noapte. Prietenii s'încă au observat îndată, că nu e bine și au trimis după medic, care a constatat alienația completă. A rămas lângă bolnav până dimineața, când acesta a început să devină tot mai înfuriat: a sărit pe fereastră afară la stradă și gîtuia pe cine numai îi ieșea în cale.—A fost dus apoi la casa de sănătate din Budapesta.

Catastrofă mare s'a întîmplat lângă Varșovia. O mașină a căii ferate s'a ciocnit cu un tren de persoane. Sunt 25 morți, 32 răniți. Au fost sfărmate 6 vagoane.

Inșelătorie de milioane. Din Palermo se telegrafează: Proceșul Mafiei și al lui Palizzolo dispare cu totul în fața unei uriașe înșelătorii, care a fost descoperită zilele trecute în Palermo. S'a constatat anume că patru din cei dintîiu fruntași ai orașului au făcut un testament fals, ca s'ajungă la o moștenire de două milioane. Se cheamă: contele Badia, cavalerul Taighio, avocatul Lonardi și proprietarul Musso, cari toți patru au fost prinși și arestați.

Cel mai scump ziar din lume. — A trecut o lună de când Klondyke are tipografie și un ziar.

Tipografia e mică de tot și scoate numai un singur ziar Dawson Daily News. Sub titlu său vin nostimele rînduri: Noutăți, dacă sunt.

Klondyke are o singură stație de telegraf și se poate telegrafia direct la Paris cu 4 lei pentru fie-care cuvînt, dar nu se pare scump, când te gîndești că un ou e mai scump de 5 lei. Ei nu prea telegrafiază în Europa, nu-și bat capul cu întîmplările de aci, le plac mult informațiile locale.

În ziarul lor cetești informațiuni în felul următor: Foameta nu ne amenință, 20,000 tone de alimente sunt pe drum spre districtul Inkon ce ne sosesc. De oarece în țeara aurului, furturi sunt prea dese și o rubrică de informațiuni variate pentru acest scop.

Între anunșuri se citesc următoarele, cisme de călărie, foarte efține: cu 110 lei pîrechia și aci se vînd.

Un exemplar al ziarului se vinde 1 leu 50 bani. Abonamentele: pe 6 luni 110 lei, pe 1 an 175 lei. Pe seama locuitorilor săraci apare ediție separată cu 6 lei pe săptămână. Aci toate sunt scumpe, de aceea și un culegător de litere are zilnic 130 lei.

Maghiarii din America în primejdie. Sub acest titlu în numărul de ieri al ziarului „Magyarország” cetim următoarele: „Polipul panslavismului, care totul vrea să înghiță, își întinde brațele și asupra Americii, voind să cucerească pentru sine pe Maghiarii, cari s'au desfacut de către țeara-mamă. Sunt în mare primejdie acești compatrioți ai noștri de acolo, și ni e teamă, că, dacă nu le dăm ajutor la vreme, o să l'i și pierdem. Avem noroc în prețul Kovács Kálmán din Keesport, care cu tot focul inimii sale juvenile și cu trezie petrece munca rublelor, pornind o acțiune de apărare a Maghiarilor de acolo. Mai întîiu e vorba să se facă un altar pompos pentru unica biserică ungurească din Pennsylvania, pentru că aceasta să fie simbolul veciniei al patriei maghiare, care nu-și uită de fii săi nici în depărtare”. — Dînd apoi un extras din scrisoarea numitului preot, care cere milă dela societatea maghiară de-acasă, „Magyarország” îndeamnă și ea publicul maghiar să grăbească cu ajutorul spre acest scop.

Căpi oficezi au ajuns prizonieri cu Kronje. După cum a făcut lordul Roberts arătare, deodată cu Cronje au căzut prizonieri 45 de oficeri buri.

Așadară din partea transvalilor au căzut prizonieri 9 oficeri și 10 suboficeri, și 16 suboficeri, din partea orangilor 8 oficeri și 10 suboficeri.

După statistica oficiului de războiu, până acum au ajuns prizonieri 133 oficeri englezi, ear' din partea burilor în alte lupte abia 10, prin urmare raportul e destul de respectabil. Proporția e și mai în favorul burilor dacă adăogăm, că până în 24 Februarie au căzut, au fost răniți și au murit de boale 791 oficeri englezi, la cari se mai adăogă cei 100 oficeri englezi, cari au căzut și au rămas răniți când s'a asediat Ladysmitul, pe când în decursul luptei n'a căzut nici un oficer bur și n'au fost răniți mai mult de 150.

În ceea ce priveșc pierderile totale ale englezilor, după statistica din 24 Februarie din partea lor sunt 14 326 de oameni, la cari se mai adăogă pierderea garnizoanei de la Ladysmith 1195 de oameni, laolaltă sunt 15 731 suflete. Ear' din partea burilor cu capitularea lui Kronje împreună abia au pierdut 6—7 mii de oameni. Dacă burii vor face statistica pierderilor nu au tocmai motiv să despreze.

Mîncătorii de oameni din Congo. — Agenția Reuter a primit știri cu adevărat îngrozitoare despre un trib de canibali, adică mîncători de oameni de pe lângă Kasat din Kongo. Persoana de la care a primit Agenția Reuter informațiile e căpetenie misiunii americane din Londra.

După informațiile primite, Zappazapsii, un înforțor trib de canibali, cari au făcut o mulțime de mișelii și se ocupă cu comerțul sclavilor, au năvălit în zilele din urmă asupra unor localități din apropierea stațiunei Ibanși, au prefăcut casele în cenușă și au luat o parte din locuitori ca sclavi. Misiunea din Luebo trimise un misiionar spre a cerceta lucrurile. Acesta sosi la un lagăr împrejmuit cu șanșuri înădrăstul cărora se adăposteau Zappazapsii. Aci aduseră canibali pe căpeteniile și persoanele principale din localitățile jefuite; numărul robilor împreună cu al femeilor lor se ridică la 500. Zappazapsii le cerură un însemnat tribut de selavi, ivorii și alte lucruri.

De oare-ce oamenii nu-l putură plăti fură uciși. Numai foarte puțini scăpară. Misiionarul văzu de la 40 până la 50 de cadavre. De pe trei cadavre cernea era tăiată. Alte cadavre erau ciopărțite. Misiionarul mai văzu tăiate 81 mâni drepte cari trebuiau să fie trimise funcționarului de Stat din Suluaburg ca semn că Zappazapsii știu să ducă la bun capăt afacerile începute. Șeșze zeci de femei le serveau ca sclave. Misiionarul mai văzu o flămură a Statului Congo atârnată sus într'o prăjină. Opt puști se aflau de asemeni în lagăr, șeșze erau din armata regulată și două

sistem Martini-Henri. Șeful bandei declară că aceste arme i-au fost date de funcționarul de Stat din Suluaburg sub autoritatea căruia, a mai declarat șeful, lucrează banda.

Necrolog. Înregistrăm cu regret următorul anunș: „Subscrișiți pîtrunși de cea mai profundă durere, aducem la cunoștința tuturor rudenilor, amicilor și cunoșcuților, că Alexandra Bradean născ. Onu, în urma unui scurt morb, în anul al 60-lea al etății și în al 35-lea al fericitei sale căsătorii și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului Joi în 17 Februarie v. (1 Martie n.) a. c. Rămășițele pămîntești ale defunctei se vor depune spre vecinicia odihnă în 18 Februarie v. (2 Martie n.) a. c. la oarele 2 d. am. — în țarină, Lipova, 17 Februarie v. (1 Martie n.) 1900.

„Fie i țărina ușoară și memoria eternă!

Sabina Brădean, Aurelia Petran, Victoria Patici, Livia Santo, Juliu Onu, Eufrosia Papp, Draghina Onu, ca nepoți. Nicolau Bradean, ca soț. Dr. At. Bradean și soția Gabriela, ca fi. Stefan Onu Inv., Liubomir Onu, Romul Onu, ca frați.

„Ungaria și Ovreimea”. Sub acest titlu a apărut în Budapesta un voluminos op politic și economic din peana lui Petrasovich Géza, un tîner publicist și scriitor economic, care și până acum s'a ocupat în mai mulți articoli de ziar cu chestia ovreească. Opul se estinde pe 208 pagini, costă 3 coroane și se poate comanda la „Szent Gellért kath. müintézet” în Budapesta, VIII. strada Prater Nr. 44.

Un fost comerciant, versat în toate afacerile de comerț, precum și în contabilitate, își caută un loc fie ca conducător de prăvălie (dughian), fie ca contabil sau corespondent la vre-o casă de comerț din oraș sau comitat, ori ca administrator la vr'o moșie.

Informașuni mai de aproape la adm. „Tribunei Poporului”.

CUGETĂRI.

Adese-ori, dintr'un surș fac o poemă dintr'un cuvînt o tragedie.

Nobleța unui suflet constă în a ști să se respecte pe sine.

Vorbirea de rău arată un spirit ne cultivat.

Egoismul nu încapă decît în sufletele joasnice.

Poșta redacției.

Belazeca. Presintînd D-ta dovezi dela cartea fonduară că ai realitășile, numitul domn îți va exopera ușor împrumutul.

ULTIME ȘTIRI

Războiul buro-englez. Nici o știre pozitivă. Ambele armate se pregătesc de lupta decisivă. Nu se știe însă dacă vîitoarea bătălie se va da în Oranje ori lordul Roberts va merge de-a dreptul spre Transvaal.

Deocamdată trupele lui Joubert sunt concentrate la Ofontel ear' Roberts a plecat dela Kimberley spre Blonfontein.

Cronje și tovarășii săi a ajuns la Capstadt. El e însoșit și de nevasta sa.

Krüger a sosit în Oranje, pentru a se sfătui cu Steyn, presidentul acestui stat.

Camera Italiană, în urma obstrucțiunii opoziției, e incapabilă de a mai lucra. Se asigură că ea va fi disolvată. Alegerile s'ar face în Mai.

Editor: Aurel Popovici-Barclanu. Red. respuns.: Ioan Russu Șirlianu.

ECONOMIE.

Grâne.

Prețurile de la 5 Martie

	Arad:	B. Pesta
Grâu Aprilie n.	6.80—7.10 fl.	7.71—7.74
Cucuruz Mai		5.09—5.10
vechiu	4.20—4.30	5.20—5.50
Orz vechiu	5.20—5.30	5.65—6.60
„ nou	5.40—5.50	
Secară Apr.	5.40—5.50	6.42—6.43
vechiu „		6.10—6.35
Ovăș Apr.	4.30—4.40	

Cursul pieții din Arad.

Hârtie-monetă română	Cump. n. 9-48	vând	9.52
Lire turcești	18.90	19.—	
Imperiali (15 R. aur)	126.—	127.—	
Ruble rusești 100 à	5.58	5.62	
Galbeni	9.48	9.55	
Napoleon-d'or	58.50	58.95	
100 Marce germane	11.90	12.50	
Livre sterling			

Spirit:

	21 lan.
Spirit rafinat; cu toptanu	55.50
„ „ cu micu	56.50
„ brut cu toptanu	54.50
„ „ cu mic	55.50

Porci:

(Piața Steinbruch)

Ungari; greutate:	
bătrâni 320—380 kg.	40—42 cr. p. kg.
tineri 320—390 „	44—44.5 „ „
„ 250—390 „	44—45 „ „
„ până 250 „	45—46 „ „
mijlocie 240—260 „	47.5—48 „ „

O carte bună Distinsul nostru profesor din Brașov, Dl. Vasile Goldiș a lucra o folositoare carte școlară: „Geografia pentru școlile populare, întocmită pe baza planului Ministerial de învățământ. Partea primă (pentru clasele III și IV), cu numeroase ilustrațiuni și harte colorate.“ editura librăriei Ciurcu Brașov. Prețul unui exemp'ar 35 cr. Materialul tratat s estinde pe 68 pagini, în ordinea următoare: „1. Regiunile lumii, 2. Comuna, 3. Locuitorii și ocupațiunea lor, 4. Religiuinea și limba locuitorilor, 5. Hotarul comunei, 6. Drumurile, 7. Apele curgătoare, 8. Apele stătătoare, 9. Mijloacele de comunicațiune, 10. Insulă, peninsula, golf, 11. Șesul, 12. Dealuri și văi, 13. Orizonul, 14. Desemnarea regiunilor lumii, 15. Harta, 16. Cercul, 17. Comitatul, 18. Ungaria. — II. „Ungaria și Europa.“ (Materialul clasei a IV a.) Ținutul muntos din Sudost. Câmpia Ungariei. Ținutul muntos Nordostic, Ținutul muntos Nordvestic, Ținutul deluros Sudvestic. Orașul Fiume și ținutul lui. Ungaria în genere. Terile aparținătoare Ungariei. Europa în genere.“ La toate capitulele e alăturată câte o hartă colorată.

O recomandăm cu toată căldura învățătorilor noștri.

„Biblioteca Teatrală“, apare în Brașov ediția Societății de teatru Român. Broșura, 7 cuprinde „Unde dai și unde creapă“, comedie în 2 acte Al. Cosmar, localisată de Iuliu Popescu. Numele dlui Iulia Popescu, mai ales ca traducător și localisator al mai multor piese de teatru, este cunoscut și apreciat la noi. D-sa a tradus și „Bustul“, jucat cu atâta succes de diletanții români din Sibiu, înainte cu 5 ani. Piesa de mai sus desigur va fi primită cu plăcere și diletanții români vor juca-o cu predilecție. Noi o recomandăm cu toată căldura. Este o localizare bună a unei piese teatrale de valoare.

A apărut în editura de arte grafice „Minerva“ din București „Călinarul Minervei“ pe anul 1900 cuprinde o mulțime de lucruri frumoase și instructive.

Calindarul nostru

pe anul visect 1900

ca prim călindar scos în tipografia noastră

a apărut tocmai acum

cu ilustrațiuni, cu un bogat și variat cuprins literar.

Prețul 30 cr.

plus 5 cr. poro postal.

Doritorii de a și-l procura sunt rugați

a se adresa la

Administrația „Tribunei Poporului“

La comande mai mari de 10 exemplare

dăm 20% rabat.

ADMINISTRAȚIA

„Tribunei Poporului“.

A apărut

Și să află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“

următoarele opuri:

1.) „Calendarul nostru“ — pe 1900. prețul	cor. —.60 fl.
2.) „Amicu Poporului“ — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic în cause administrative. Prețul	„ 1.— „
3.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, prețul	„ 2.— „
4.) „Judecătorile cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu, prețul	„ —80 „
5.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu, prețul	„ 2.— „
6.) „Principiile politice“, după Dr. T. de Holtzendorf, de T. Păcățeanu —prețul	„ 4.— „
7.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popoa, profesor în Brașov. Prețul.	„ 2.50 „
8.) „Răsboiul pentru neatârare“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coșbuc. Prețul Răsboiului	„ 1.20 „
Prețul „Coroanei“	„ 1.60 „
9.) „Din vremuri apuse“ — de Judita Secula născ. Truția — prețul	„ 1.— „
10.) „Vieritul“ — de Petru Vancu, prețul	„ 1.— „
11.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga. Prețul:	„ 3.60 „
12.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu. Preț:	„ 1.60 „
13.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Genț. Preț.	„ 5.— „
14.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Sceopul, preț	„ 1.50 „
15.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilchelm Niemandz prețul	„ 1.20 „
16.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățator în Arad. Aceasta liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul în Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase pricesne și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.	

La comande să se mai adauge de fiecare op 10 fleri spese postale.